

HANDHAVINGSCOLLEGE

ARREST

van 8 augustus 2024 met nummer
in de zaak met rolnummer

Verzoekende partij

met woonplaatskeuze te

Verwerende partij

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, ten verzoeken van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

vertegenwoordigd door advocaat
woonplaatskeuze te

met

I. Voorwerp van het beroep

Verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 3 oktober 2023 de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke entiteit van 5 september 2023 met nummer waarmee haar een alternatieve bestuurlijke geldboete wordt opgelegd van 3.975 euro wegens schending van de artikelen 81, lid 4, 90bis en 96 van het Bosdecreet van 13 juni 1990 (hierna: Bosdecreet). Er wordt haar met name verweten dat ze een bosperceel in strijd met de voorwaarden van haar kapmachtiging heeft ontbost en omgezet naar een afgerasterde weide.

II. Rechtspleging

Verwerende partij legt het administratief dossier neer en dient een antwoordnota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 20 juni 2024. verschijnt in persoon. Advocaat voert het woord voor verwerende partij.

III. Regelmatigheid van de rechtspleging - klacht tegen verbalisant

Er bestaat geen reden om voorliggende procedure te schorsen in afwachting van een uitspraak van de strafrechter over de klacht van verzoekende partij van 7 juni 2023 tegen de verbalisant wegens onregelmatigheden bij de opmaak van het PV (artikel 49, §2, lid 2 Procedurebesluit). Verzoekende partij verklaart ter zitting, op vraag van het College, dat er door de Procureur des Konings geen verder gevolg is gegeven aan deze klacht en dat ze daarin berust.

IV. Feiten

1.

Op 26 september 2018 stelt een natuurinspecteur O.G.P/ gewestelijke toezichthouder van het Agentschap Natuur en Bos (hierna: verbalisant), naar aanleiding van een melding van een beleidsadviseur van het Agentschap Natuur en Bos (hierna: ANB), op een perceel te kadastraal gekend onder dat is gesitueerd in agrarisch gebied en in habitatrichtlijngebied, het volgende vast:

“ ...

Vaststellingen:

Opsteller gaat op donderdag 26 september 2018 ter plaatse en stelt vast dat er geen bomen kruid- en struiklaag meer te vinden is op perceel Er zit geen enkele boomwortel nog in de grond en men heeft er een weide van gemaakt. Het bosperceel heeft een andere bestemming gekregen en is aldus ontbost. Het bosperceel is rondom afgespannen met een afrastering bestemd voor het houden van paarden. Als de opsteller navraag doen bij de dienst adviezen van het ANB komen ze te weten dat er een kapmachtiging is afgeleverd voor dit bosperceel, onder de voorwaarden dat er terug een bos moet komen door ofwel natuurlijke verjonging of door terug op te planten met bosplantsoen. Betrokkene heeft het perceel echter volledig ontbost.

Het bosperceel is gelegen in agrarisch gebied en ligt tegen het bosdomein van ANB
De kapmachtiging staat op naam van ... en heeft als referentie

Voor het kunnen ontbossen van een dergelijk perceel is een ontheffing nodig van het ANB waarna de ontbosser een omgevingsvergunning tot ontbossing kan aanvragen Deze vergunningen zijn niet verleend.

Verklaring/Verhoor:

Opsteller gaat op zaterdag 29 september 2018 om 12.00 uur aanbellen bij met de vraag waarom er ontbost is en het perceel een andere bestemming heeft gekregen. De verdachte antwoordt hierop dat hij het perceel niet gaat opplanten en dat het perceel een weide blijft. Zijn advocaat gaat hier voor zorgen. De verdachte haalt aan dat het art. 87 van het Bosdecreet 13/06/1990 hier van toepassing is. Volgens dit artikel mag men in agrarisch gebied mits melding een bos jonger dan 22 jaar ontbossen.

De luchtfoto van voor 1990 geeft echter aan dat er hier al langer bos aanwezig is. Het perceel is dus al meer dan 22 jaar bos en komt daardoor niet meer in aanmerking om zonder omgevingsvergunning tot ontbossing het bosperceel om te vormen tot weide.

...

Besluit houdende bestuurlijke maatregel:

Het perceel moet opnieuw herplant worden.

...”

Deze vaststellingen worden opgenomen in het aanvankelijk proces-verbaal nummer dat op 25 oktober 2018 wordt afgesloten (hierna: PV) en op 12 november 2018 wordt verstuurd aan de procureur des Konings en aan verzoekende partij met een aangetekende brief.

De verbalisant legt met een besluit houdende bestuurlijke maatregelen van 25 oktober 2018 aan verzoekende partij op om het bosperceel tegen 31 maart 2019 te herstellen door heraanplant met welbepaalde inheemse bosboomsoorten en/of struiken, die afkomstig zijn van een erkende en professionele boomkwekerij, en door het verwijderen van de afrastering, zodat er geen dieren meer in het bos kunnen worden gehouden. Verzoekende partij tekent hiertegen op 20 november 2018 bestuurlijk beroep aan, dat wordt verworpen met het besluit van 18 februari 2019. Verzoekende partij tekent ook tegen deze beslissing juridictioneel beroep aan bij de Raad van State, die op 3 juni 2021 de afstand van geding vaststelt omdat verzoekende partij na tussenkomst van een ongunstig advies van de auditeur van 30 oktober 2020 nalaat om een verzoek tot voorzetting in te dienen. De bestuurlijke herstelmaatregel is derhalve definitief.

Op vraag van de procureur des Konings van 27 november 2018 wordt verzoekende partij ondertussen op 8 januari 2019 door een Inspecteur van de milieudienst van de politiezone Regio verhoord over haar intenties om de bestuurlijke herstelmaatregel uit te voeren. Ze verklaart daarbij dat ze voorlopig geen gevolg zal geven aan de bestuurlijke herstelmaatregel, in afwachting van de uitkomst van de bestuurlijke beroepsprocedure die ze daartegen instelde. Uit een plaatsbezoek van dezelfde datum blijkt dat de wederrechtelijke

toestand ongewijzigd is gebleven. Deze verklaring en de vaststelling ter plaatse worden samen met de kapmachtiging opgenomen in het navolgend proces-verbaal nr. van 17 december 2018, dat op 8 januari 2019 wordt afgesloten (hierna: navolgend PV 1) en op 9 januari 2019 wordt verstuurd aan de procureur des Konings.

Op vraag van de procureur des Konings van 25 maart 2019 wordt verzoekende partij op 24 april 2019 nogmaals verhoord door een Inspecteur van de milieudienst van de politiezone Regio over het resultaat van de bestuurlijke beroepsprocedure tegen de bestuurlijke herstelmaatregel en haar intenties. Ze verklaart daarbij dat ze bij de Raad van State jurisdictioneel beroep zal aantekenen tegen de beslissing in graad van bestuurlijk beroep over de bestuurlijke herstelmaatregel, waarmee deze maatregel wordt bevestigd. Ze wijst daarbij ook op het feit dat ze naar aanleiding hiervan ondertussen een aanmaning ontving van het ANB van 17 april 2019 om alsnog gevolg te geven aan het besluit houdende bestuurlijke maatregelen van 25 oktober 2018, bij gebreke waarvan er een nieuw proces-verbaal zal worden opgemaakt, met inbegrip van een bestuurlijke herstelmaatregel met dwangsom. Deze verklaring wordt opgenomen in het navolgende proces-verbaal nr. van 1 april 2019, dat op 24 april 2019 wordt afgesloten (hierna: navolgend PV 2) en op 26 april 2019 wordt verstuurd aan de procureur des Konings.

3.

Op 25 maart 2019 geeft de procureur des Konings aan de gewestelijke entiteit kennis van de verlenging van zijn beslissingstermijn (artikel 16.4.32 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM) omdat het opsporingsonderzoek nog bezig is. Op 15 mei 2019 ontvangt de gewestelijke entiteit de melding van de procureur des Konings van 13 mei 2019 dat het milieumisdrijf niet strafrechtelijk zal worden behandeld.

4.

Op 20 mei 2019 brengt de gewestelijke entiteit verzoekende partij op de hoogte van haar voornemen om eventueel een alternatieve bestuurlijke geldboete en een voordeelontneming op te leggen. Ze nodigt verzoekende partij daarbij uit om haar schriftelijk verweer mee te delen, eventueel vergezeld van een vraag tot hoorzitting, terwijl deze ook de mogelijkheid krijgt om inzage te vragen in het administratief dossier.

Op 6 juni 2019 vraagt verzoekende partij enkel om te worden gehoord en op 5 april 2023 wordt ze gehoord. In navolging hiervan herhaalt ze met mailberichten aan de gewestelijke entiteit

van 11 en 12 april 2023 dat het westelijk deel van het perceel volgens de boskartering in 1990 niet was beplant met fijnsparren en stelt ze dat ze een derde van het perceel wil 'regulariseren'.

5.

Op 5 september 2023 legt de gewestelijke entiteit een geldboete op, waarvan verzoekende partij met een beveiligde zending van 8 september 2023 in kennis wordt gesteld. Dat is de bestreden beslissing.

V. Ontvankelijkheid van het beroep - tijdigheid - afstand door betaling - geen ontvankelijke middelen

Standpunt van de partijen

1.

Verwerende partij wijst in haar antwoordnota op de vaststelling dat ze via de griffie van het College twee verzoekschriften ontving, respectievelijk van 3 oktober 2023 en van 27 november 2023. Ze stelt dat niet blijkt dat verzoekende partij deze verzoekschriften met een beveiligde zending overmaakte aan het College, zoals vereist door artikel 8 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (hierna: Procedurebesluit). Ze stelt dat er bovendien alleszins geen rekening kan worden gehouden met het tweede verzoekschrift van 27 november 2023 omdat dit is verstuurd buiten de vervaltermijn van dertig dagen na kennisgeving van de bestreden beslissing. Ze merkt daarbij op dat een verzoekschrift een uiteenzetting moet bevatten van de feiten en de ingeroepen middelen, waarbij deze vereiste naderhand niet kan worden geregulariseerd (artikel 17 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges - hierna: DBRC-decreet, in samenlezing met artikel 15, 4° Procedurebesluit), zodat het niet is toegelaten om een verzoekschrift, dat wordt ingediend binnen de vervaltermijn, naderhand buiten deze termijn alsnog aan te vullen aan de hand van een nieuw verzoekschrift.

2.

Verwerende partij meldt het College op 10 juni 2023 dat verzoekende partij de bestreden boete recent zonder enig voorbehoud heeft betaald, waaruit ze afleidt dat verzoekende partij afstand van geding doet.

Gelet op deze melding verzoekt het College aan de partijen, in het kader van het ambtshalve onderzoek naar de ontvankelijkheid van het beroep, met een mailbericht van 11 juni 2024 om

uiterlijk op de zitting standpunt in te nemen over de betaling van de bestreden boete en de gebeurlijke gevolgen hiervan op voorliggende procedure.

Verzoekende partij bevestigt ter zitting dat de boete ondertussen is betaald, maar stelt dat dit gebeurde onder voorbehoud, in functie van het vermijden van gedwongen uitvoering. Ze stelt dat ze daarmee geenszins beoogde om afstand van geding te doen. Verwerende partij volhardt ter zitting in haar exceptie van belang.

3.

Verwerende partij stelt bij de bespreking van de middelen dat het verzoekschrift onontvankelijk is omdat verzoekende partij daarin geen ontvankelijke middelen aanvoert. Ze stelt dat verzoekende partij ‘diverse kritieken en argumenten aanhaalt’, zonder concreet aan te geven welke rechtsregels of -beginselen er door de bestreden beslissing worden geschonden en op welke wijze.

Beoordeling door het College

1.

Gelet op de gegevens van het administratief dossier kan er enkel rekening worden gehouden met de argumentatie in het initieel verzoekschrift van verzoekende partij van 3 oktober 2023 omdat haar navolgend verzoekschrift van 27 november 2023 laattijdig is.

De persoon aan wie de gewestelijke entiteit een alternatieve bestuurlijke geldboete oplegt kan tegen deze beslissing, op straffe van onontvankelijkheid, binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving hiervan schorsend beroep indienen bij het College. De kennisgeving met een aangetekende brief met of zonder ontvangstbewijs wordt daarbij geacht plaats te vinden op de werkdag die valt na de datum van de poststempel hiervan, tenzij de geadresseerde het tegendeel bewijst, waarbij alleen de datum van de aanbieding door de postdiensten geldt en niet de feitelijke kennisneming van deze brief op een later tijdstip (artikel 18 DBRC-decreet, in samenlezing met artikel 4 Procedurebesluit en met artikel 16.4.39 DABM).

Uit het administratief dossier blijkt dat verzoekende partij met een aangetekende brief van 8 september 2023 in kennis is gesteld van de bestreden beslissing, zodat haar vervaltermijn om daartegen jurisdictioneel beroep aan te tekenen liep tot en met 8 oktober 2023. Het initieel verzoekschrift van 3 oktober 2023, dat door de griffie van het College is ontvangen en afgestempeld op 4 oktober 2023, is regelmatig met een beveiligde zending en tijdig ingesteld. Het navolgend verzoekschrift van 27 november 2023, dat door de griffie via het digitale loket

is ontvangen en afgestempeld op 29 november 2023, en waarin een uitgebreidere versie van de feiten en/of middelen is opgenomen dan in het initiële verzoekschrift, is kennelijk laattijdig, zodat dit uit de debatten wordt geweerd.

2.

Er liggen geen met elkaar overeenstemmende gegevens voor waaruit redelijkerwijze met zekerheid blijkt dat verzoekende partij met de betaling van de bestreden boete afstand van geding wilde doen.

Als verzoekende partij uitdrukkelijk afstand doet van het ingediende beroep, stelt de kamer de afstand van het beroep onmiddellijk bij arrest vast. Stilzwijgende afstand mag daarbij alleen worden afgeleid uit akten of uit bepaalde met elkaar overeenstemmende feiten, waaruit met zekerheid blijkt dat verzoekende partij afstand wil doen van haar beroep (artikel 10 Procedurebesluit).

Verzoekende partij dient met een beveiligde zending van 3 oktober 2023 tijdig jurisdictioneel beroep in tegen de bestreden beslissing, die daardoor wordt geschorst (artikel 16.4.39, lid 1 DABM). Dit betekent dat ze in afwachting van een arrest van het College niet is gehouden om de bestreden boete te betalen en de gewestelijke entiteit deze dan ook niet gedwongen kan invorderen. Verzoekende partij gaat vervolgens, tijdens voorliggende jurisdictionele procedure, echter toch over tot betaling van de boete, waarbij ze geen voorbehoud maakt. Hoewel hieruit in beginsel zou kunnen worden afgeleid dat verzoekende partij afstand van geding wil doen, spreekt ze dit tijdens de zitting tegen en verduidelijkt ze dat de betaling gebeurde om gedwongen uitvoering te vermijden en in die optiek werd gedaan onder voorbehoud. Deze uitleg volstaat redelijkerwijze om aan te nemen dat verzoekende partij de boete nog altijd betwist en met de betaling hiervan geen afstand van geding heeft willen doen. Hoewel de bestreden boete tijdens voorliggende procedure niet gedwongen kon worden ingevorderd, was verzoekende partij hierover in het licht van de procedure naar aanleiding van de gebrekkige uitvoering van de bestuurlijke herstelmaatregel mogelijks in verwarring.

3.

Verwerende partij stelt tevergeefs dat het verzoek tot vernietiging onontvankelijk is omdat het verzoekschrift geen uiteenzetting bevat van de middelen, zodat ook deze exceptie wordt verworpen.

Verzoekende partij dient in het verzoekschrift verplicht minstens één ontvankelijk middel aan te voeren, bij gebreke waarvan de vordering onontvankelijk is, terwijl de niet-naleving van deze

vereiste naderhand niet kan worden geregulariseerd (artikel 17 DBRC-decreet, in samenlezing met artikel 15, 4° Procedurebesluit). Een middel bestaat uit een voldoende en duidelijke omschrijving van de overtreden rechtsregel of het geschonden rechtsbeginsel en van de wijze waarop deze rechtsregel of dit rechtsbeginsel volgens verzoekende partij wordt geschonden. De vereiste dat het verzoekschrift een uiteenzetting dient te bevatten van de feiten en de middelen impliceert niet dat verzoekende partij expliciet de rechtsregels of rechtsbeginselen moet vermelden die volgens haar door de bestreden beslissing worden geschonden. Het is enkel noodzakelijk dat de uiteenzetting in het verzoekschrift het voor het College in het kader van zijn legaliteitstoetsing, en voor verwerende partij in het kader van haar verdediging, mogelijk maakt duidelijk te begrijpen wat de bestreden beslissing wordt verweten. Het College vernietigt de bestreden beslissing wanneer deze onregelmatig is omwille van de schending van een rechtsregel of algemeen rechtsbeginsel (artikel 35 DBRC-decreet).

Op basis van de argumentatie in het verzoekschrift kan redelijkerwijze worden vastgesteld dat verzoekende partij in essentie betwist dat ze een milieumisdrijf pleegde dat haar kan worden toegerekend en waarvoor haar een alternatieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd. Bovendien blijkt uit de antwoordnota van verwerende partij dat ze onder meer daarover inhoudelijk standpunt heeft ingenomen, zodat ze wel degelijk begrijpt waarom verzoekende partij meent dat de bestreden beslissing onregelmatig is en om die reden moet worden vernietigd.

VI. Onderzoek van het middel

Standpunt van de partijen

1.

Verzoekende partij betwist in essentie dat ze een milieumisdrijf pleegde dat haar kan worden toegerekend en waarvoor haar een alternatieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd. Ze meent met name dat de gewestelijke entiteit in het licht van de voorliggende stukken onvoldoende bewijst dat ze haar perceel in agrarisch gebied wederrechtelijk heeft ontbost en omgezet naar weiland. Ze verwijt de gewestelijke entiteit daarbij dat deze sinds vier jaar elk overleg weigert en dat de hoorzitting op 5 april 2023 enkel is gebeurd 'voor de vorm en de procedure', waarbij haar woorden tijdens deze hoorzitting in de bestreden beslissing zijn 'verdraaid'. Ze stelt dat ze naar aanleiding van het procedureverloop ook een klacht heeft ingediend tegen de verbalisant. Ze voert dus feitelijk de schending aan van artikel 16.4.25 DABM en van het algemeen rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld, in samenlezing met de volgens de bestreden beslissing geschonden artikelen van het Bosdecreet.

2.

Verwerende partij verwijst naar de beoordeling door de gewestelijke entiteit in de bestreden beslissing van de toerekenbaarheid van het milieumisdrijf aan verzoekende partij en stelt dat deze niet aantoont dat deze beoordeling foutief of kennelijk onredelijk is. Ze stelt dat daaruit blijkt dat verzoekende partij zich wel degelijk schuldig heeft gemaakt aan de wederrechtelijke ontbossing en omzetting naar een weide van haar voormalig bosperceel, in strijd met de kapmachtiging die ze in 2016 verkreeg. Ze wijst daarbij op de vaststelling dat de voorwaarden van deze kapmachtiging nochtans duidelijk waren en dat uit de voorliggende stukken blijkt dat het bos op dat ogenblik ouder was dan 22 jaar. Ze stelt dat verzoekende partij voorafgaandelijk aan de bestreden beslissing op 5 april 2023 effectief op haar vraag is gehoord en haar standpunt kon meedelen aan de gewestelijke entiteit, zodat er is voldaan aan de normatieve hoorplicht in artikel 16.4.36 DABM. In zoverre verzoekende partij kritiek uit op het verloop van deze hoorzitting en beweert dat haar bewoordingen tijdens deze hoorzitting in de bestreden beslissing zijn verdraaid stelt ze dat verzoekende partij niet concreet aantoont waarom de bestreden beslissing hierdoor onwettig is.

Beoordeling door het College

1.

De gewestelijke entiteit kan een alternatieve bestuurlijke geldboete opleggen voor gedragingen die strijdig zijn met de milieuvoorschriften in artikel 16.1.1, lid 1 DABM en die naargelang de keuze van de procureur des Konings ook strafrechtelijk kunnen worden bestraft overeenkomstig de artikelen 16.6.1, 16.6.2, 16.6.3, 16.6.3bis, 16.6.3ter, 16.6.3quater, 16.6.3quinquies, 16.6.3sexies en 16.6.3septies DABM (artikel 16.4.27, lid 2 DABM en 16.1.2, 2° DABM). De geschonden artikelen van het Bosdecreet zijn dergelijke milieuvoorschriften (artikel 16.1.1, lid 1, 14° DABM). Elke opzettelijke of door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid gepleegde schending van de gehandhaafde regelgeving is in beginsel strafbaar (artikel 16.6.1, §1 DABM). De geldboete kan enkel worden opgelegd aan de 'overtreder', hetzij degene die een milieumisdrijf pleegt of die opdracht geeft om handelingen te stellen die een milieumisdrijf uitmaken (artikel 16.4.25, lid 1 DABM). Het betreft op basis van de spraakgebruikelijke betekenis van het begrip 'overtreder' de natuurlijke -of rechtspersoon die een gebod of verbod dat zich tot hem richt schendt dan wel daartoe opdracht geeft. De kwalificatie van de feiten als een milieumisdrijf en de toerekenbaarheid hiervan aan verzoekende partij als overtreder vormt dus de grondslag voor de bevoegdheid van de gewestelijke entiteit om haar een geldboete op te leggen.

Een bestuurlijke geldboete is een punitieve sanctie, waarbij de bewijslast van het milieumisdrijf en de overtreder berust bij de gewestelijke entiteit. Het bewijs van de feiten en het daderschap kan met het oog op bestuurlijke beboeting, naar analogie met de bewijsvoering in strafzaken, in beginsel met alle middelen van recht worden geleverd. De principieel vrije bewijsvoering betekent dat dit bewijs onder meer kan worden geleverd door een geheel van samenhangende feitelijke vaststellingen, die éénsluidend eenzelfde persoon als pleger van een milieumisdrijf aanduiden. De beginselen van behoorlijk bestuur en in het bijzonder het zorgvuldigheidsbeginsel, en het vermoeden van onschuld zoals onder meer bepaald in artikel 6, lid 2 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, omringen de bewijslevering met waarborgen op procedureel en inhoudelijk vlak.

2.

De gewestelijke entiteit overweegt in de bestreden beslissing, onder de titel 'de toerekenbaarheid aan de overtreder', het volgende:

"...

Naar aanleiding van een melding begaf verbalisant zich op 26/9/2018 naar het kadastraal perceel te _____ gelegen in agrarisch gebied. Verbalisant stelde vast dat er geen bomen en onderetage meer te zien waren op het perceel en omgevormd werd naar weide. Het perceel was afgespannen met een afrastering voor het houden van paarden. Er werd voor dit perceel kapmachtiging _____ afgelet de voorwaarden bij de kapmachtiging was opgenomen dat het perceel herbebossing moest worden, ofwel door heraanplant ofwel door natuurlijke verjonging.

Art. 4, 15° van het Bosdecreet definieert 'ontbossen' als 'iedere handeling waardoor een bos geheel of gedeeltelijk verdwijnt en aan de grond een andere bestemming of gebruik wordt gegeven'.

Art. 90bis van het Bosdecreet bepaalt dat een ontbossing verboden is, tenzij mits het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning of een individueel door de Vlaamse regering toegestane ontheffing.

Art. 81 van het Bosdecreet verbiedt het niet naleven van de voorwaarden van een kapmachtiging.

Art. 3 van de kapmachtiging stelt expliciet als voorwaarde dat herbebossing verplicht is en de kapping in geen geval mag leiden tot een vermindering van de huidige bosoppervlakte.

Uit de vaststellingen van verbalisant blijkt dat geen herbebossing heeft plaatsgevonden, maar dat het perceel omgezet werd naar een weide. Door het omzetten van een bos naar een weide, wordt

het gebruik en de bestemming van de grond gewijzigd waardoor vermoedelijke overtreder een wederrechtelijke ontbossing uitgevoerd heeft.

Op de hoorzitting betwist vermoedelijke overtreder dat er sprake was van bos. Er stonden enkel kerstsparran op het perceel. Hij verwijst hiervoor ook naar de boskartering van 1990 waarbij de oostelijke helft van het perceel gekarteerd was als 'naaldhout-fijnspar en de westelijke helft als 'te herbebossen oppervlakte'

Art. 3, §1 van het Bosdecreet bepaalt dat "de bossen, zijnde grondoppervlakten waarvan de bomen en de houtachtige struikvegetaties het belangrijkste bestanddeel uitmaken, waartoe een eigen fauna en flora behoren en die één of meer functies vervullen. De feitelijke toestand ter plaatse is aldus bepalend voor de kwalificatie als bos.

Uit de digitale boswijzers Vlaanderen 2009, 2012 en 2015 wordt het volledige perceel gekarteerd als 'bos' (begroeiing hoger dan 3 m met een aangesloten oppervlakte van meer dan 0,5 ha). Pas vanaf 2018 wordt het perceel niet langer gekarteerd als 'bos'. Op de biologische waarderingskaart (terreinbezoek juli 2016) wordt het ganse perceel gekarteerd als biologisch waardevol en als naaldhoutbestand (niet grove den) zonder duidelijke ondergroei - fijnspar. Ook op de luchtfoto's (zomer 2009 - winter 2000-2003) is de aanwezigheid van een bos duidelijk te zien.

Artikel 3, §3, 6° van het Bosdecreet stelt verder dat aanplantingen met naaldbomen die uitsluitend bestemd zijn voor de verkoop als kerstboom, niet onder de toepassing van het Bosdecreet vallen.

Het bezet zijn van een perceel met (kerst)sparren betekent echter niet dat het zou gaan om een kerstboomplantage, uit het dossier blijkt niet dat de sparren op het perceel verkocht werden als kerstboom, noch wordt dit door vermoedelijke overtreder aangetoond.

Al deze elementen samen, en gezien het feit dat er een kapmachtiging werd verleend, nopen dan ook tot het besluit dat er in casu wel degelijk sprake is van een bos dat onder de toepassing van het Bosdecreet valt.

Bovenvermelde feiten zijn een schending van: Bosdecreet: artikel 90bis; artikel 81.

Deze feiten vallen daarmee onder de definitie van een milieumisdrijf als bedoeld in artikel 16.1.2, 2° DABM. Ze zijn strafbaar gesteld in hoofdstuk VI van titel XVI van het DABM en op grond van artikel 16.4.27 kan een bestuurlijke geldboete opgelegd worden.

Het milieumisdrijf staat vast in hoofde van de overtreder.

...

3.

Verzoekende partij toont in het licht van de stukken van het administratief dossier en de procedurestukken niet aan dat het oordeel van de gewestelijke entiteit, dat er een milieumisdrijf voorligt dat haar kan worden toegerekend, foutief dan wel kennelijk onredelijk is en dat er ter zake (minstens) gereede twijfel bestaat. Ze beperkt zich in essentie tot kritiek op de bestuurlijke boeteprocEDURE en maakt ondanks haar stelplicht ten onrechte abstractie van de gemotiveerde en pertinente overwegingen hierover van de gewestelijke entiteit in de bestreden beslissing, waarbij haar standpunt tijdens de hoorzitting bij de gewestelijke entiteit nochtans concreet wordt betrokken.

Een proces-verbaal heeft in beginsel bewijswaarde tot het tegendeel is bewezen, waarbij deze bijzondere bewijswaarde vervalt als er daarvan niet binnen een termijn van veertien dagen na afsluiting van het proces-verbaal een kopie wordt overgemaakt aan de vermoedelijke overtreder, in zoverre deze is bekend (artikel 16.3.25, lid 1 DABM - in dezelfde zin artikel 16.5.10 DABM). De bijzondere bewijswaarde geldt enkel wat betreft de materiële vaststellingen die de verbalisant doet en niet voor de feitelijke of juridische gevolgtrekkingen die hij daaruit afleidt. Deze bewijswaarde kan enkel ongedaan worden gemaakt als er een beslissend bewijs van onjuistheid hiervan wordt voorgelegd, zodat een loutere ontkenning van of twijfel over deze vaststellingen niet volstaat. Zoals blijkt uit het administratief dossier, werd het PV (met als bijlage o.a. een luchtfoto van 1990) op 12 november 2018, ofwel binnen een termijn van veertien dagen na afsluiting hiervan op 25 oktober 2018, met een aangetekende brief met ontvangstbewijs overgemaakt aan verzoekende partij, die niet betwist en alleszins niet weerlegt dat ze dit PV in goede orde heeft ontvangen. De materiële vaststellingen van de verbalisant in het PV, dat verzoekende partij het bosperceel in agrarisch gebied (in strijd met de haar verleende kapmachtiging) heeft ontbost en omgezet naar een afgerasterde weide voor het houden van paarden, hebben hierdoor bijzondere bewijswaarde. Ze worden door verzoekende partij overigens op zich niet betwist.

Verzoekende partij toont niet aan de hand van concrete en pertinente argumenten aan dat het mede op basis van het PV gevormde oordeel van de gewestelijke entiteit in de bestreden beslissing, dat ze haar perceel 'bos' wederrechtelijk en in strijd met de verkregen kapmachtiging heeft ontbost en omgezet naar een weide, foutief of kennelijk onredelijk is en dat de gewestelijke entiteit de haar toegekende appreciatiebevoegdheid niet naar behoren heeft uitgeoefend. Ze beroept zich tevergeefs op artikel 87, lid 5 Bosdecreet, dat op het ogenblik van de ontbossing van haar perceel vanaf eind 2016/begin 2017 bepaalde dat er 'voor de rooiing binnen een termijn van 12 jaar na de aanplanting of spontane bebossing, in afwijking van de stedenbouwkundige vergunningsplicht voor ontbossing, enkel een

voorafgaande eenvoudige melding is vereist', en vanaf 17 juli 2017 bepaalt dat er 'voor de rooiing binnen een termijn van 22 jaar na de aanplanting of na spontane bebossing, in afwijking van de stedenbouwkundige vergunningsplicht voor ontbossing, enkel een voorafgaande eenvoudige melding is vereist'.

Zoals blijkt uit het administratief dossier en door verzoekende partij op zich niet wordt betwist, verkrijgt ze naar aanleiding van haar aanvraag hiertoe van 1 december 2016 op 6 december 2016 een kapmachtiging voor de kaalkap van een bos met naaldbomen in habitatrichtlijngebied omdat uit een plaatsbezoek van het ANB blijkt dat vele sparren onomkeerbaar zijn aangetast door schorskevers en ook de gezonde bomen zullen worden aangetast. Deze kapmachtiging wordt verleend onder meerdere duidelijke (onderlijnde of vetgedrukte) voorwaarden, waaronder een verplichte herbebossing door natuurlijke verjonging en/of door heraanplant en het behoud van de op dat ogenblik bestaande bosoppervlakte, met verbod om het bos om te vormen naar landbouwgrond en het houden van dieren. Verzoekende partij wist op basis van deze kapmachtiging dus ontegensprekelijk dat ze haar perceel na het uitvoeren van de goedgekeurde kaalkap moest herbebossen en dat ze dit niet mocht omzetten naar een afgerasterde paardenweide. Indien verzoekende partij daarmee niet akkoord was en meende dat ze verkeerd was voorgelicht, zoals ze heden beweert, diende ze hiertegen op dat ogenblik te ageren, in plaats van te handelen in strijd met de duidelijke voorwaarden van deze kapmachtiging. Ongeacht de discussie over de bebossingsgraad van het perceel en de ouderdom van de bomen op het ogenblik van het aanvragen en verkrijgen van de kapmachtiging en/of de ontbossing, blijkt uit de aanvraag van verzoekende partij tot het verkrijgen van een kapmachtiging en de ontstentenis van bezwaren tegen de verkregen kapmachtiging reeds afdoende dat ze op dat ogenblik alleszins niet betwistte dat het perceel, dat ze in 2016 aankocht, een bos was in de zin van artikel 3 Bosdecreet en dit niet op basis van een voorafgaande eenvoudige melding in de zin van artikel 87, lid 5 Bosdecreet mocht worden gerooid. Ten overvloede wordt nog vastgesteld dat verzoekende partij ook op heden niet aan de hand van concrete stukken aantoont dat er op het ogenblik van de ontbossing van haar perceel vanaf eind 2016/begin 2017 geen sprake was van een bos dat ouder was dan 12 dan wel 22 jaar. Uit de luchtfoto bij het PV van 1990 blijkt dat het perceel op dat ogenblik, vanaf de oostelijke zijde, al voor minstens de helft was bebost, terwijl uit de daarmee overeenstemmende boskartering van 1990 blijkt dat de oostelijke zijde van het perceel wordt omschreven als 'middeloud naaldbout (20 tot 60 jaar)' met een sluitingsgraad van meer dan 2/3 en de westelijke zijde als een 'te herbebossen oppervlakte' met een sluitingsgraad van minder dan 1/3. Vervolgens blijkt uit de luchtfoto van de winter 2000-2003 dat het perceel op dat ogenblik al quasi volledig is bebost, zoals wordt bevestigd door latere luchtfoto's.

4.

Verzoekende partij uit ook tevergeefs kritiek op het verloop van de bestuurlijke boeteprocedure en in het bijzonder de hoorzitting. Zoals blijkt uit het administratief dossier en door verzoekende partij niet wordt betwist, is ze voorafgaandelijk aan de bestreden beslissing op 5 april 2023 door de gewestelijke entiteit op haar vraag gehoord, terwijl ze naliet om voorafgaandelijk een schriftelijk verweer in te dienen. Verzoekende partij voert geen enkel element aan waaruit blijkt dat ze daarbij geen mogelijkheid kreeg om opmerkingen te formuleren op het dossier, zoals het ter beoordeling van de gewestelijke entiteit voorlag, en de hoorzitting niet nuttig was. Ze betwist met name niet dat de gewestelijke entiteit haar vooraf de feitelijke en juridische grondslag van de boete heeft meegedeeld en haar in kennis heeft gesteld van het milieumisdrijf dat haar ten laste wordt gelegd, en ook niet dat ze de gelegenheid kreeg om tijdig kennis te nemen van alle relevante gegevens en stukken waarop de gewestelijke entiteit haar beoordeling zou steunen. Bovendien blijkt uit de bestreden beslissing dat de gewestelijke entiteit het standpunt van verzoekende partij tijdens de hoorzitting concreet bij haar beoordeling heeft betrokken en gemotiveerd heeft weerlegd. In zoverre verzoekende partij de gewestelijke entiteit verwijt dat deze haar woorden tijdens de hoorzitting heeft verdraaid en de bestreden beslissing foutief is, kan ze haar kritiek hierop in voorliggende procedure aanvoeren voor het College, dat volheid van bevoegdheid heeft en desgevallend zelf een beslissing kan nemen over het bedrag van de boete en bepalen dat zijn uitspraak daarover de vernietigde beslissing vervangt. Verzoekende partij toont zoals gesteld echter niet aan dat het oordeel van de gewestelijke entiteit in de bestreden beslissing over het bestaan en de toerekenbaarheid van het milieumisdrijf foutief dan wel kennelijk onredelijk is. Het gegeven dat ze het oneens is met deze beoordeling betekent niet dat er een schending voorligt van de normatieve hoorplicht in artikel 16.4.36, §1 DABM.

Het middel wordt verworpen.

VII. Kosten

De kosten van het geding worden ten laste gelegd van verzoekende partij omdat ze in het ongelijk wordt gesteld (artikel 33, lid 1 DBRC-decreet). De vordering van verwerende partij tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding wordt verworpen. De kosten in voorliggende procedure omvatten enkel het rolrecht omdat het Handhavingscollege, in tegenstelling tot de Raad voor Vergunningsbetwistingen, geen rechtsplegingsvergoeding kan toekennen (artikel 33, leden 5 en 6 DBRC-decreet).

VIII. Beslissing

1. Het beroep wordt verworpen.
2. De kosten van het beroep, begroot op 100 euro rolrecht, zijn ten laste van verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken op 8 augustus 2024 door de eerste kamer.

De griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,